

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Asan/22/2020
Identifikačné číslo spisu: 7019200035
Dátum vydania rozhodnutia: 25. mája 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:7019200035.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a z členiek senátu Mgr. Kristíny Babiakovej (sudkyňa spravodajkyňa) a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. v právnej veci žalobcu: T. F., narodený dňa XX. P. XXXX, bytom P. X, A., právne zastúpený advokátom JUDr. Matúšom Hríbom, so sídlom Na hradbách 5, Bardejov; proti žalovanému: Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov, referát cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Komenského 52, Košice; o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-KE-OOP2-2018/045945/HAV zo dňa 9. novembra 2018, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 8S/6/2019-28 zo dňa 16. apríla 2020, takto

r o z h o d o l :

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 8S/6/2019-28 zo dňa 16. apríla 2020 m e n í t a k , že rozhodnutie žalovaného č. OU-KE-OOP2-2018/045945/HAV zo dňa 9. novembra 2018 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.
- II. Žalobcovi p r i z n á v a právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania, ako aj úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania pred správnym súdom.

O d ô v o d n e n i e

I. Pribeh administratívneho konania

1. Žalobca, ako prevádzkovateľ vozidla kategórie M1 do 3,5t, M..Č.. A., dňa 1. novembra 2016 o 18:22:26 h užíval vymedzený úsek diaľnice D1 (407,9 km) v smere do Košíc, pričom v evidencii úhrad diaľničných známok nebola evidovaná úhrada diaľničnej známky k vozidlu s predmetným evidenčným číslom. Skutok žalobcu bol zaznamenaný záznamom Národnej diaľničnej spoločnosti o vykonaní kontroly dodržiavania povinnosti úhrady diaľničnej známky č. 3012122 zo dňa 3. novembra 2016.

2. Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (ďalej len „prvostupňový orgán“) rozkazom č. OU-KE-OCDPK-2018/034140 zo dňa 13. júla 2018 (ďalej len „rozkaz o uložení pokuty“) uložil žalobcovi pokutu vo výške 150,- € za spáchanie správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o diaľničnej známke“) preto, že ako prevádzkovateľ označeného motorového vozidla užíval vymedzený úsek cesty D1 bez úhrady diaľničnej známky.

3. Proti rozkazu o uložení pokuty podal žalobca odpor. V podstatnom tvrdil, že uhradil diaľničnú známku vo vzťahu k vozidlu s e. č. A. dňa 6. januára 2016. Dňa 12. októbra 2016 došlo k prepisu e. č. vozidla z A. na e.č. A. z dôvodu zmeny trvalého bydliska žalobcu. Stále pritom išlo o to isté vozidlo s VIN: V.. Diaľničná známka preto bola podľa názoru žalobcu zaplatená.

4. Prvostupňový orgán v ďalšom procesnom postupe rozhodnutím č. OU-KE-OCDPK-2018/034140 zo dňa 26. septembra 2018 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) uložil žalobcovi pokutu vo výške 150,- € za spáchanie správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke tým, že ako prevádzkovateľ vozidla dňa 1. novembra 2016 užíval vymedzený úsek cesty D1 bez úhrady diaľničnej známky. K procesnej obrane žalobcu prvostupňový orgán dodal, že podľa § 5 ods. 1 zákona o diaľničnej známke je pri úhrade diaľničnej známky v elektronickej podobe potrebné správne a úplne zadať aj evidenčné číslo vozidla. Za správne a úplne zadanie údajov spojených s úhradou diaľničnej známky zodpovedá kupujúci. Podľa čl. VI ods. 2 Všeobecných obchodných podmienok Správcu výberu úhrady diaľničnej známky (vydané s platnosťou a účinnosťou odo dňa 1. decembra 2015) v spojení s § 5 ods. 4 zákona o diaľničnej známke mal žalobca možnosť podať žiadosť o zmenu v evidencii úhrady diaľničnej známky z dôvodu zmeny evidenčného čísla. Inak kontrolný systém vyhodnotí vozidlo ako bez úhrady diaľničnej známky. S odkazom na usmernenie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky zo dňa 16. decembra 2016 prvostupňový orgán dospel k názoru, že v prípade nezadania zmeny evidenčného čísla vozidla do evidencie úhrad diaľničných známok je pokuta za správny delikt podľa § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke dôvodná.

5. Žalovaný rozhodnutím č. OU-KE-OOP2-2018/045945/HAV zo dňa 9 novembra 2018 (ďalej len „žalované rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie žalovaného“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Žalovaný doplnením dokazovania v odvolacom konaní považoval za preukázané, že žalobca bol prevádzkovateľom vozidla s e.č. A. pričom dňa 12. októbra 2016 previedol zmenu v evidencii vozidiel, kedy mu bolo pridelené nové e.č. A.. Žalovaný nespochybnil skutočnosti uvádzané žalobcom, a teda identitu vozidla vedeného pod dvoma rozdielnymi evidenčnými číslami a ani skutočnosť, že k pôvodnému evidenčnému číslu (v čase skutku už neplatnému) A. bola uhradená v čase spáchania skutku platná diaľničná známka. Rovnako žalovaný považoval za preukázaný samotný skutok žalobcu (bod 1).

6. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že hoci žalobca zmenil evidenčné číslo vozidla, nepostupoval v súlade s čl. VI bodu 2 Všeobecných obchodných podmienok správcu výberu úhrady diaľničnej známky a riadne nepožiadaval o zmenu registračných údajov a ani si nezakúpil novú diaľničnú známku. Preto aj keď ide o identické vozidlo (len s iným e.č.) kontrolný systém úhrady diaľničnej známky prevádzkovaný Národnou diaľničnou spoločnosťou zaregistroval vozidlo žalobcu ako vozidlo bez úhrady. Zavedený platný systém kontroly úhrad diaľničných známok totiž nie je prepojený s evidenciou vozidiel. Platné parametre, ktoré je potrebné zadať do systému pre potreby identifikácie vozidla sú upravené v § 5 ods. 1 zákona o diaľničnej známke. Identifikátorom vozidla podľa tohto ustanovenia je e. č. vozidla, nie identifikačné č. VIN. Úhrada diaľničnej známky sa teda priamo vzťahuje na evidenčné číslo vozidla, preto žalovaný neuznal argumentáciu žalobcu absenciou zákonnej povinnosti nahlasovať zmenu evidenčného čísla do systému úhrad. Stacionárne elektronické zariadenia správcu výberu diaľničnej známky pritom identifikujú vozidlá len podľa evidenčného čísla. Žalovaný skonštatoval, že jediné pochybenie žalobcu bolo v tom, že nezosúladi existujúci právny stav v evidencii vozidiel so skutočným stavom v evidencii úhrady diaľničnej známky. Žalobca, podľa právneho názoru žalovaného, mal mať vedomosť o tom, že so zmenou evidenčného čísla sú spojené

právne dôsledky a zmena v evidencii úhrady diaľničnej známky je jedna z nich. Ako prevádzkovateľ vozidla bol povinný zabezpečiť, aby úhrada diaľničnej známky korešpondovala s platným evidenčným číslom vozidla, ktoré využívalo spoplatnené úseky ciest. Žalovaný preto dospel k právnemu názoru, že žalobca sa dopustil správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke.

II.

Priebeh konania pred správnym súdom a jeho rozhodnutie

7. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajský súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“) a navrhol rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

8. V podanej správnej žalobe žalobca spochybňoval právne posúdenie veci žalovaným. Podľa právného názoru žalobcu je rozhodnutie žalovaného postavené na nesprávnej domnienke, že diaľničná známka je spätá výlučne s evidenčným číslom vozidla a tento záver vedie vo svojich dôsledkoch k dvojitému spoplatneniu diaľničnou známkou. Poukazuje na to, že ako prevádzkovateľ dotknutého vozidla v danom čase uhradil diaľničnú známku, i keď došlo k zmene evidenčného čísla vozidla, a preto nemohol naplniť skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke. Odvolával sa pritom aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14 S 3/2017 zo dňa 25. apríla 2018.

9. Žalovaný vo svojom vyjadrení ku žalobe žalobcu v podstatnom zotrval na argumentácií uvedenej v odôvodnení jeho rozhodnutia. Doplnil pritom, že evidenčné číslo vozidla ako hlavný identifikátor pri kontrole úhrady elektronickej diaľničnej známky stacionárnymi zariadeniami má svoje opodstatnenie pri výkone kontroly, a to vzhľadom na nastavené technické parametre zavedeného platného systému kontroly nadväzujúce na personálne, kapacitné a ekonomické možnosti dotknutých orgánov verejnej správy. Nestotožňuje sa ani s tvrdením žalobcu, že štátu v predmetnom prípade nevznikla žiadna škoda. Sankčný mechanizmus je v tomto prípade totiž založený na objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie a plní aj preventívnu funkciu.

10. Správny súd rozsudkom č. k. 8 S 6/2019-28 zo dňa 16. apríla 2020 (ďalej len „napádaný rozsudok“ alebo „rozsudok správneho súdu“) správnu žalobu zamietol. Zastával názor, že jedným z hlavných indikátorov vo vzťahu ku kontrole úhrady diaľničnej známky je evidenčné číslo vozidla, nie jeho VIN číslo. Zakúpená diaľničná známka sa preto podľa správneho súdu nevzťahuje na samotné vozidlo, ale jeho evidenčné číslo. Pokiaľ došlo od úhrady diaľničnej známky k zmene evidenčného čísla, žalobca ako prevádzkovateľ vozidla bol povinný buď v intenciách Všeobecných obchodných podmienok správcu výberu úhrady diaľničnej známky požiadať o zmenu v evidencii úhrady diaľničnej známky (s primeraným časovým predstihom) alebo si mohol zakúpiť novú diaľničnú známku, pokiaľ chcel využívať vymedzené úseky ciest vozidlom s novým evidenčným číslom. Žalobca sa preto aj podľa správneho súdu dopustil správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke, za čo mu bola uložená pokuta podľa § 10a ods. 2 zákona o diaľničnej známke. Rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového orgánu považoval správny súd za zákonné.

III.

Kasačná sťažnosť a priebeh konania na kasačnom súde

11. Proti rozsudku správneho súdu podal žalobca - sťažovateľ včas kasačnú sťažnosť z dôvodu, že tento má vychádzať z nesprávneho právného posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov; ďalej len „SSP“). Sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a konanie zastavil.

12. Sťažovateľ aj v konaní pred kasačným súdom namieta právny názor správneho súdu ako aj žalovaného, že diaľničná známka sa viaže na evidenčné číslo vozidla a nie na VIN. Z tohto dôvodu má byť aj prípadný nedostatok v systéme evidencii úhrad sankcionovaný ako neuhradenie diaľničnej známky v kontexte § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke. Poukazujúc na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14 S 3/2017 zo dňa 25. apríla 2018 a Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 S 11/2017 zo dňa 23. augusta 2018 sťažovateľ tvrdí, že je potrebné rozlišovať medzi omylom pri platení (vrátane nesprávneho uvedenia evidenčného čísla vozidla či nenahlásenia jeho zmeny) a úmyselným neuhradením diaľničnej známky. Zákonodarca podľa názoru sťažovateľa nepostihuje sankciou uvedenie nesprávnych alebo neúplných údajov do elektronického systému, ale sankciou postihuje iba nespĺnenie povinnosti úhrady diaľničnej známky.

13. Sťažovateľ tiež namieta, že správny súd aplikoval interné predpisy Národnej diaľničnej spoločnosti a.s. (Všeobecné obchodné podmienky správcu výberu úhrady) pri rozhodovaní.

14. Ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa sa vyjadril aj žalovaný. Ten poukázal na skutočnosť, že skutková podstata správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke ustanovuje hranice akceptácie úhrady pri zadávaní v zákone ustanovených povinných identifikátorov platby (§ 5 ods. 1 zákona o diaľničnej známke) s cieľom zamedziť takým úhradám, ktoré kontrolný systém nevie vyhodnocovať. Objektom skutkovej podstaty je teda nielen záujem štátu na užívaní spolplatnených úsekov ciest až po úhrade poplatku, ale zároveň nevyhnutný záujem štátu na jeho riadnom a kontrolovateľnom výbere za užívanie nadštandardného typu pozemných komunikácií. Správnosť evidenčného čísla je kľúčová a je jediným predpokladom pre správnu identifikáciu vozidla s uhradeným poplatkom prostredníctvom kontrolného systému správcu výberu úhrady, v rámci ktorého všetky vozidlá zaznamenané kontrolným systémom sú podrobené na Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. automatickej kontrole spočívajúcej v porovnaní s databázou úhrad a oslobodených vozidiel a následne tiež manuálnej kontrole. Vo zvyšku žalovaný zopakoval argumentáciu uvedenú vo svojom rozhodnutí a vo vyjadrení k žalobe (body 5, 6 a 9).

15. Dňa 1. januára 2021 nadobudla účinnosť novela Ústavy Slovenskej republiky, ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (čl. 143 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). K 1. augustu 2021 prevzal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú agendu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v správnom súdnictve, vrátane prerokúvanej veci (čl. 154g ods. 4, 5 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 1 a 2 a § 8a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). V súlade s rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2021 bola prerokúvaná vec pridelená náhodným výberom na rozhodnutie senátu 3 S a bola v kasačnom konaní vedená pod pôvodnou spisovou značkou.

IV.

Posúdenie kasačného súdu

16. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačná sťažnosť sťažovateľa bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP) a je prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu v medziach sťažnostných bodov uplatnených sťažovateľom (§ 453 ods. 2 SSP) spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

17. Pre rozhodnutie vo veci je podstatné vyriešenie právnej otázky, či je porušením povinnosti prevádzkovateľa vozidla uhradiť diaľničnú známku, ak prevádzkovateľ vozidla, pri ktorom bola k pôvodnému evidenčnému číslu uhradená diaľničná známka, po pridelení nového evidenčného čísla tomuto vozidlu užíva vymedzený úsek cesty bez záznamu o zmene evidenčného čísla vozidla v evidencii úhrad diaľničnej známky.

18. Pri riešení nastolenej právnej otázky kasačný súd zohľadňoval aj rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Keďže odo dňa 1. augusta 2021 došlo k prechodu kompetencií zo správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4, 5 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 1 a 2 a § 8a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), vychádzajúc z účelu zabezpečenia kontinuity rozhodovacej činnosti, z právnej istoty a ochrany legitímnych očakávaní založených aj na ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít (§ 5 ods. 1 SSP v spojení s čl. 2 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov) sa kasačný súd naďalej považuje za viazaný doterajšou rozhodovacou činnosťou správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vrátane jeho veľkého senátu.

19. Podľa § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke v znení účinnom od 1. novembra 2016: „Správneho deliktu sa dopustí ten, kto ako prevádzkovateľ vozidla poruší povinnosť podľa § 4 ods. 2.“

20. Podľa § 4 ods. 2 zákona o diaľničnej známke v znení účinnom od 1. novembra 2016: „Prevádzkovateľ vozidla je povinný zabezpečiť, aby pri užívaní vymedzených úsekov ciest vozidlom alebo jazdnou súpravou bola splnená povinnosť úhrady diaľničnej známky.“

21. V predmetnom prípade sa medzi sťažovateľom a žalovaným stal sporným výklad skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 zákona o diaľničnej známke. Hoci správny delikt vo všeobecnosti nemá legálnu definíciu, je chápaný ako protiprávne a spoločensky škodlivé konanie zodpovednej osoby, ktorého znaky sú uvedené v zákone a s ktorým tento spája aj hrozbu sankcie trestnej povahy ukladanej v rámci výkonu verejnej správy (napr. HAMULÁKOVÁ, Z.; HORVAT, M.: Základy správneho práva trestného. Bratislava: Wolters Kluwer, 2019, str. 21 - 22 a iné). Na to, aby mohlo dôjsť k sankcionovaniu konania osoby v rámci výkonu verejnej správy (administratívnej zodpovednosti) musia byť obligatórne a kumulatívne naplnené a preukázané štyri znaky vyvoditeľné zo skutkovej podstaty správneho deliktu - (i) objekt, (ii) objektívna stránka, (iii) subjekt a (iv) subjektívna stránka.

22. Vychádzajúc zo znenia § 10a ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 zákona o diaľničnej známke je zrejmé, že objektom, teda spoločensky chráneným záujmom, skutkovej podstaty sporného správneho deliktu je fiškálny záujem štátu na úhrade diaľničnej známky za užívanie vymedzených úsekov ciest. Diaľničná známka má pritom charakter časovo limitovaného poplatku za užívanie vymedzených úsekov ciest konkrétnymi vozidlami alebo jazdnými súpravami (§ 1 ods. 1, § 2 ods. 1 a § 3 zákona o diaľničnej známke v znení účinnom do 30. júna 2019 a § 2 ods. 1, 2 a 4 zákona o diaľničnej známke v aktuálnom znení).

23. Takto vymedzený objekt skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 zákona o diaľničnej známke ústi aj do vymedzenia jeho objektívnej stránky. Sankcionuje totiž konanie prevádzkovateľa spočívajúce v porušení jeho povinnosti zabezpečiť, aby pri užívaní vymedzených úsekov ciest konkrétnym vozidlom alebo konkrétnou jazdnou súpravou bola splnená povinnosť úhrady diaľničnej známky.

24. Z hľadiska objektu a objektívnej stránky predmetného správneho deliktu je preto relevantná otázka, či bolo preukázané, že určitým vozidlom bol využívaný vymedzený úsek ciest bez toho, aby došlo k úhrade diaľničnej známky.

25. Hoci kasačný súd nespochybňuje úvahu žalovaného spočívajúcu v tom, že skutková podstata správneho deliktu môže vyjadrovať aj viacero objektov, jednoznačný text § 10a ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 zákona o diaľničnej známke však bezpochyby nesankcionuje a nechráni záujem na správnom uvádzaní údajov do evidencie správcu výberu úhrady diaľničnej známky či záujem na dodržiavaní jeho všeobecných obchodných podmienok. Na tejto skutočnosti nič nemenia ani žalovaným

vyvodzované úvahy zákonodarcu obsiahnuté v dôvodovej správe či usmernenie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, sekcie cestnej dopravy a pozemných komunikácií zo dňa 16. decembra 2016, ktoré nemajú oporu v texte zákona o diaľničnej známke.

26. Podľa právneho názoru kasačného súdu zo žiadneho ustanovenia zákona o diaľničnej známke nevyplýva, že by sa diaľničná známka viazala výslovne len na evidenčné číslo vozidla. Naopak, táto sa uhrádza za užívanie vymedzených úsekov ciest vozidlom alebo jazdnou súpravou, vzťahuje sa preto na konkrétne vozidlo alebo jazdnú súpravu, vo vzťahu ku ktorým bola zakúpená (§ 1 ods. 1 a § 2 ods. 1 zákona o diaľničnej známke v znení účinnom do 30. júna 2019 a § 1 ods. 1 a § 2 ods. 1 a 2 zákona o diaľničnej známke v aktuálnom znení). Uvedený záver vyplýva aj z toho, že uhradenú diaľničnú známku k určitému evidenčnému číslu vozidla možno aj podľa všeobecných obchodných podmienok správcu výberu úhrady v prípade zmeny evidenčného vozidla preniesť aj na nové evidenčné číslo. Evidenčné číslo vozidla, ako povinný údaj zadávaný do elektronického systému (§ 5 ods. 1 písm. b) zákona o diaľničnej známke), predstavuje len prostriedok pre identifikovanie vozidla, vo vzťahu ku ktorému bola uhradená diaľničná známka. Správne uvedené a aktuálne evidenčné číslo vozidla v elektronickom systéme úhrady diaľničnej známky (nepochybne legitímne) uľahčuje systém kontroly úhrad diaľničných známok, v právnom poriadku Slovenskej republiky. Úprava skutkovej podstaty správneho deliktu postihujúca nesprávne uvedenie týchto povinných údajov do elektronického systému či opomenutie ich aktualizácie sa však v právnom poriadku Slovenskej republiky nenachádza.

27. Pokiaľ žalovaný dôvodí, že vyššie uvedené závery kasačného súdu by spôsobovali nehospodárnosť a nákladnosť správneho konania spojenú so zvýšenou nákladnosťou budovania a udržiavania elektronického kontrolného systému úhrady diaľničnej známky, ani tento argument nepovažoval kasačný súd za relevantný a dôvodný. Kasačný súd nespochybňuje, že záznam z kontroly podľa § 9 ods. 10 zákona o diaľničnej známke (spočívajúci v porovnaní evidenčného čísla vozidla zachyteného na vymedzenom úseku cesty s evidenčnými číslami vozidiel v elektronickom systéme úhrady) predstavuje relevantný dôkaz o neuhradení diaľničnej známky vo vzťahu ku konkrétnemu vozidlu v rozkaznom konaní podľa § 11 až 13 zákona o diaľničnej známke, či v konaní o priestupku alebo o správnom delikte podľa § 10 a § 10a zákona o diaľničnej známke. Pokiaľ však označený páchatel správneho deliktu v ďalšom procesnom postupe (napr. pri podaní odporu) označí a predloží dôkazy nasvedčujúce tomu, že diaľničná známka k vozidlu bola v danom čase uhradená (i keď správne evidenčné číslo vozidla nebolo vedené v elektronickom systéme úhrady), príslušný orgán je povinný tieto skutočnosti prešetriť v súlade s princípom materiálnej pravdy (§ 16 zákona o diaľničnej známke v spojení s § 3 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní; ďalej len „Správny poriadok“). Správny orgán nemôže odmietat' relevantné a pre konanie významné dôkazy predkladané účastníkom konania len z dôvodu, že spochybňujú ním zistený skutkový stav alebo s odkazom na nehospodárnosť a nákladnosť riadneho šetrenia či na deklarováný záujem štátu na sankcionovaní dotknutej osoby. Kasačný súd tiež zdôrazňuje, že žiadne z ustanovení zákona o diaľničnej známke či Správneho poriadku nebráni účastníkovi konania preukázať identitu vozidla, vo vzťahu ku ktorému bola uhradená diaľničná známka, aj prostredníctvom čísla VIN a tým preukázať splnenie povinnosti úhrady diaľničnej známky k vozidlu za užívanie vymedzených úsekov ciest. Osobitne v prípade, ak evidenčné číslo vozidla, napríklad aj s ohľadom na jeho zmenu, nepredstavuje jediný a hodnoverný údaj o vozidle, vo vzťahu ku ktorému bola diaľničná známka uhradená.

28. Pokiaľ preto došlo v predmetnom prípade k preukázaniu skutočnosti, že napriek zmene evidenčného čísla vozidla, vo vzťahu ku ktorému bola uhradená diaľničná známka, ide stále o totožné vozidlo, nedošlo k naplneniu objektu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke, keďže fiškálny záujem štátu na vybratí poplatku za užívanie vymedzených úsekov ciest predmetným vozidlom nebol ohrozený. Tiež nedošlo ani k naplneniu objektívnej stránky skutkovej podstaty predmetného správneho deliktu, keďže nedošlo ku konaniu spočívajúcemu v porušení povinnosti zabezpečiť pri užívaní vymedzených úsekov cesty vozidlom úhradu diaľničnej známky.

29. K obdobným záverom dospel tiež Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 8 Asan 19/2020 zo dňa 20. augusta 2020 za obdobného skutkového stavu. Kasačný súd poukazuje aj na

rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Asan 34/2019 zo dňa 25. marca 2020, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 30/2021, v ktorom uviedol:

„ 16. (...) Skutkovú podstatu správneho deliktu teda upravuje § 10a ods. 1 zákona č. 488/2013 Z. z., pričom jej objektívna stránka je vyjadrená v § 4 ods. 2. Podstatou, ku ktorej smeruje objektívna stránka je, aby prevádzkovateľ vozidla pri užívaní vymedzeného úseku ciest, uhradil diaľničnú známku. Jej súčasťou však nie je povinnosť týkajúca sa kvalifikovaného poskytnutia EČV. To znamená, že zákon č. 488/2013 Z. z. sankcionuje resp. považuje za správny delikt také omisívne konanie, akým je neuhradenie diaľničnej známky prevádzkovateľom vozidla pri užívaní vymedzených úsekov ciest vozidlom a teda nie nesprávne zadanie údajov (napr. EČV) o vozidle(...)

22. Generalizujúc vyššie uvedené možno konštatovať, že pri vyvodzovaní deliktuálnej zodpovednosti podľa § 10a ods. 1 zákona č. 488/2013 Z. z. je potrebné zvážiť všetky skutkové okolnosti a to spravidla aj tie, ktoré sa týkajú správnosti poskytnutého EČV, avšak pri ich posudzovaní treba zvoliť materiálny prístup. Zrejma nesprávnosť, ako napr. drobný preklep pri zadaní EČV (v nepatrnnej časti, akou je napr. jedna číslica alebo písmeno), ktorá však z faktického hľadiska nemá za následok vznik škody v podobe neobdržania úhrady za vozidlo, ktoré reálne využíva diaľnicu, nemôže byť sama o sebe predpokladom pre naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona č. 488/2013 Z. z. V prejednávanej veci preto žalobkyňa nenaplnila skutkovú podstatu správneho deliktu, nakoľko hoci v dôsledku zrejmej nesprávnosti pri zadaní EČV, kedy bola chybná len jediná číslica, zakúpila diaľničnú známku pre iné vozidlo, toto podľa výsledkov lustrácie ani neexistuje a teda štátu resp. správcovi výberu úhrad fakticky nevznikla škoda. Pokiaľ teda vozidlo s chybným EČV neexistuje a teda logicky nemôže využívať diaľnicu, možno konštatovať, že žalobkyňa si splnila povinnosť úhrady pre vozidlo, ktoré diaľnicu reálne využíva a teda v dobrej viere mohla využívať svoje vozidlo so správnym EČV (líšiacim sa len v jedinej číslici) na diaľnici v domnení, že má naň zakúpenú diaľničnú známku.“

30. Vyššie uvedené skutočnosti vedú kasačný súd k záveru, že tak správny súd ako aj žalovaný vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, pokiaľ v intenciách § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke sankcionovali nenahlásenie zmeny evidenčného čísla vozidla do systému úhrad správcu výberu úhrady diaľničnej známky. A to všetko pri nespornej a preukázanej skutočnosti, že k úhrade diaľničnej známky za užívanie vymedzených úsekov ciest dotknutým vozidlom došlo. Užívanie vymedzeného úseku cesty vozidlom, vo vzťahu ku ktorému došlo k úhrade diaľničnej známky, ale nebola nahlásená zmena evidenčného čísla do elektronického systému úhrad správcu výberu úhrady diaľničnej známky, nenaplnia skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke.

31. Kasačný súd nad rámec doteraz uvedeného dáva záverom do pozornosti tak žalovaného ako aj správneho súdu, že Všeobecné obchodné podmienky správcu výberu úhrady diaľničnej známky nemajú povahu všeobecne záväzného právneho predpisu publikovaného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Pokiaľ preto má dôjsť k ich aplikácii alebo odvolávaniu sa na ne, musia byť buď predmetom dokazovania (a teda obsiahnuté v administratívnom alebo súdnom spise) alebo musia byť posúdené ako všeobecne známa skutočnosť či skutočnosť známa príslušným orgánom z vlastnej činnosti (§ 122 SSP a § 32 ods. 2 Správneho poriadku). Skutočnosť zakladajúca ich zohľadnenie by však nepochybne mala byť zachytená v odôvodnení rozhodnutia žalovaného ako aj napádaného rozsudku správneho súdu. V tomto prípade však obsah všeobecných obchodných podmienok správcu úhrady diaľničnej známky nie je zachytený ani v súdnom či administratívnom spise, nie je zrejmé, či ich obsah bol považovaný za skutočnosť všeobecne známu (aj s prípadným odkazom na zdroj oboznámenia sa s relevantným znením) a kasačnému súdu nie je známy ani právny dôvod ich aplikácie či zohľadňovania v tejto veci.

V.

Záver

32. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd v medziach kasačných námietok sťažovateľa zistil, že napadnutý rozsudok správneho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP), rovnakou vadou (nezákonnosťou) podľa zistení kasačného súdu trpí aj rozhodnutie žalovaného (§ 191 ods. 1 písm. c) SSP). Keďže správny súd žalobu sťažovateľa zamietol, kasačný súd postupom podľa § 462 ods. 2 v spojení s § 191 ods. 1 písm. c) SSP zmenil napadnutý rozsudok správneho súdu tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

33. V ďalšom konaní žalovaný zohľadní prezentovaný právny názor a bude postupovať primeraným procesným spôsobom. Žalovaný je viazaný vyjadreným právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP).

34. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania, ako aj trov konania pred správnym súdom (§ 175 ods. 1 SSP). O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 463 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.